

Lovforslagets Bestemmelse om, at man nu som Maksimum maa gaa op til det dobbelte af det tidligere fastsatte. Det ærede Medlem, der sidst havde Ordet, vilde heller ikke modsætte sig Lovforslaget, men der var et, han særlig dvælede ved, nemlig sidste Linie i § 1, hvorefter Medhjælpssummen passerer til Udgift i Kommuneregnskabet mod Sogneraadsformandens Kvittering. Han vilde ikke have, at Sogneraadsformanden i og for sig maatte modtage noget Vederlag; han maatte modtage en Sum, som han maatte benytte til Medhjælp, men ikke nogen Del deraf som Betaling for eget Arbejde. Jeg ved ikke rettere, end at det var Forudsætningen i 1892, at Sogneraadsformanden skulde have Raadighed over det ham tilstaaede Beløb, enten han vilde benytte det til Medhjælp eller som Vederlag for eget Arbejde. Det ligger for Resten ogsaa i Bestemmelsen om, at Beløbet udbetales mod Sogneraadsformandens Kvittering; naar man har den, behøves der ikke nogen videre Redegørelse for, hvorledes Beløbet er brugt. Som sagt, det var Forudsætningen den Gang, og det forekommer mig, at den Forstaaelse ogsaa vil være naturlig nu. Det samme er jo ogsaa Tilfældet paa mange andre Omraader. Der er saaledes tilstaaet mig som Statsrevisor et Beløb til Medhjælp, men der er ikke Tale om, enten jeg udfører det Arbejde, her er Tale om, personligt, eller jeg lader det udføre ved andre, jeg faar lige fuldt Medhjælpssummen udbetalt, og det samme gælder mangfoldige andre Forhold. Naar der, som sagt, her kun er Tale om Sogneraadsformandens Kvittering, ere vi dermed færdige; der er ikke Spørgsmaal, om Sogneraadsformanden selv har gjort Arbejdet eller har ladet andre udføre det. — At Sogneraadsformanden navnlig i mindre Kommuner, hvor man meget ofte er nødt til at bruge Smaafolk som Sogneraadsformænd, faar et Vederlag for sit Arbejde, kan jeg kun finde meget naturligt. Jeg vil som min Erfaring — jeg har bestemte Eksempler i saa Henseende, jeg sigter paa — udtale, at jeg finder det beklageligt, om en Kommune skal miste en dygtig Formand, fordi der ikke kan gives et lille Honorar. For en Kommune er det særdeles nyttigt at kunne bevare en dygtig Mand, som Kommunen sætter Pris paa, og her spiller nogle faa Hundrede Kroner ikke nogen som helst Rolle. At skifte Formand hvert 3die Aar, hvert 3die Aar at skulle have en ny Mand, som er ny i Forholdene, naar han skal begynde sin Virksomhed, kan ikke være

gavnligt for Kommunen og er i mange Tilfælde meget skadeligt. Altsaa, af Hensyn til Arbejdets forsvarlige Udførelse og Kommunernes sande Tarv og Interesser er det glædeligt, at dette Forslag stiller Forholdet saaledes, at Kommuneen er i Stand til at bevare en dygtig Formand, som den sætter Pris paa.

Med Hensyn til Arbejdet, som for manges Vedkommende kan se ud til næsten at vokse dem over Hovedet, vilde jeg gerne slutte med en Henstilling. Jeg er en Ven af Statistik og sætter Pris paa den i mangfoldige Tilfælde, men jeg er ikke sikker paa, om man ikke gaar lovlig vidt i at kræve statistiske Oplysninger af Sogneraadene. Jeg har Erfaringer, i hvert Tilfælde fra andre Felter, paa, at man i alt for vid Udstrækning forlanger statistiske Oplysninger, saa minutiøse Oplysninger, at de efter mit Skøn ere saa temmelig unyttige. Jeg er, som sagt, ikke sikker paa, om man ikke ogsaa gaar temmelig vidt med Hensyn til at forlange statistiske Oplysninger af Sogneraadene, i hvert Fald henstiller jeg, at man fra Administrationens Side gør, hvad man kan, for at lave det saa simpelt som muligt. Heller ikke er jeg sikker paa, om man ikke fra Rigsdagens Side har nogen Skyld i saa Henseende. Vi ere i forskellige Udvalg meget stærkt tilbøjelige til at forlange statistiske Oplysninger, ogsaa Oplysninger, som kræves af Sogne- eller Kommuneraadene, og hvorved det ganske Land sættes i Bevægelse. Jeg er ikke sikker paa, at det er absolut nyttigt for Sagerne Behandling paa Rigsdagen, hver Gang vi forlange den Slags Oplysninger. Derfor skal jeg henstille til Overvejelse, at man ikke benytter dette Apparat, Statistisk Bureau og det statistiske Maskineri i det hele taget, til mere end absolut nødvendigt.

Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale Lovforslaget, som det foreligger. Jeg anser det for et meget godt og nyttigt Lovforslag.

Sonne: I Overensstemmelse med de Udtalelser, der allerede ere fremførte om dette Lovforslag, finder ogsaa jeg, at det Arbejde, som vore Dages landkommunale Forvaltning paafører Sogneraadsformændene, er saa betydeligt, at det maa skønnes betimeligt at skride til en Forhøjelse af den Medhjælpssum, som der ved Lov af 12. April 1892 er hjemlet Sogneraadene Adgang til at bevilge uden Amtsraadens Møllekomst. I Bemærkningerne til det her foreliggende Lovforslag er der